

* *Matth.* 27. 35. * acceperunt vestimenta eius, (& fecerunt quatuor partes: unicuique militi partem) & tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per totum.

24. Dixérunt ergo ad invicem: Non scindamus eam, sed fortiamur de illa cuius sit. Ut Scriptura impleretur, dicens:

* *Psal.* 21. 19. * Partiti sunt vestimenta mea sibi: & in vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem hæc fecerunt.

† A PASCHA USQUE AD PENTECOSTEN MISS. VO. TIVA B.V. Item DE SEPTEM DO. LORIBUS. FERIA 6. POST DOMINIC. PASSION. † MISSA DE PASS. DOMINI. * *Psal.* 68. 22.

25. † Stabant autem iuxta crucem Iesu mater eius, & soror matris eius, Maria Cleophæ, & Maria Magdalene.

26. Cum vidisset ergo Iesus matrem, & discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri suæ: Mulier, ecce filius tuus.

27. Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua.

28. Postea † sciens Iesus quia omnia consummata sunt, * ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio.

29. Vas ergo erat positum acetum plenum. Illi autem spongiam plenam acetum, hyssopo circumponentes, obtulerunt ori eius.

30. Cum ergo accepisset Iesus acetum, dixit: Consummatum est. Et inclinato capite tradidit spiritum.

31. Iudæi ergo, (quoniam Parasceve erat) ut non remaneret in cruce corpora sabbato, (erat enim magnus dies ille Sabbati) rogaverunt Pilatum ut frangerentur eorum crura, & tollerentur.

32. Venérunt ergo milites: & primi quidem fregérunt crura, & alterius, qui crucifixus est eum eo.

33. Ad Iesum autem cum venissent, ut viderent eum iam mortuum, non fregérunt eius crura,

34. sed unus militum lancea latus eius aperuit, & continuo exiit sanguis, & aqua.

35. Et qui vidit, testimonium perhibuit: & verum est testimonium eius. * Et ille scit quia vera dicit: ut & vos credatis.

36. Facta sunt enim hæc ut Scriptura impleretur: * Os non comminuetis ex eo.

37. Et iterum alia Scriptura dicit: * Vidébunt in quem transfixerunt.

38. * Post hæc autem rogavit Pilatum Ioseph ab Arimathæa, (eod quod esset discipulus Iesu, occultus autem propter metum Iudæorum) ut tolleret corpus Iesu. Et permisit Pilatus. Venit ergo, & tulit corpus Iesu.

39. Venit autem & Nicodemus, * qui venerat ad Iesum nocte primam, ferens

mixturam myrrhæ, & aloës, quasi libras centum.

40. Acceperunt ergo corpus Iesu, & ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos est Iudæis sepelire.

41. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus: & in horto monumentum novum, in quo nondum quisquam positus erat.

42. Ibi ergo propter Parasceven Iudæorum, quia iuxta erat monumentum, posuerunt Iesum. *

CAPUT XX.

Resurrectio Christi, & varia eius apparitiones; primum Maria Magdalene; tum Petro & Ioanni; deinde aliis Apostolis quibus dat Spiritum sanctum, & potestatem remittendi peccata: rursus Thome & aliis Apostolis se videndum præbet.

1. † **U**Na autem sabbati, Maria Magdalene venit mane, cum adhuc tenebræ essent, ad monumentum: & vidit lapidem sublatum à monumento.

2. Cucurrit ergo, & venit ad Simonem Petrum, & ad alium discipulum, quem amabat Iesus, & dicit illis: Tulérunt Dominum de monumento, & nescimus ubi posuerunt eum.

3. Exiit ergo Petrus, & ille alius discipulus, & venerunt ad monumentum.

4. Currébant autem duo simul, & ille alius discipulus præcucurrit citius Petro, & venit primus ad monumentum.

5. Et cum se inclinasset, vidit posita linteamina, non tamen introivit.

6. Venit ergo Simon Petrus sequens eum, & introivit in monumentum, & vidit linteamina posita,

7. & sudarium, quod fuerat super caput eius, non cum linteaminibus positum, sed separatim involutum in unum locum.

8. Tunc ergo introivit & ille discipulus, qui venerat primus ad monumentum: & vidit, & credidit:

9. nondum enim sciébant Scripturam, quia oportebat eum à mortuis resurgere. *

10. Abierunt ergo iterum discipuli ad semetipsos.

11. * † Maria autem stabat ad monumentum foris, plorans. Dum ergo fleret, inclinavit se, & prospexit in monumentum:

12. & vidit duos angelos in albis, sedentes, unum ad caput, & unum ad pedes, ubi positum fuerat corpus Iesu.

* *Matth.* 28. 1. *Marc.* 16. 5. *Luc.* 24. 4. † FER. 5. P O S T PASCH.

13. Di-

13. Dicunt ei illi: Mulier, quid ploras? Dicit eis: Quia tulérunt Dominum meum: & nescio ubi posuerunt eum.

14. Hæc cum dixisset, conversa est retrorsum, & vidit Iesum stantem: & non sciébat quia Iesus est.

15. Dicit ei Iesus: Mulier, quid ploras? quem quaris? Illa existimans quia hortulanus esset, dicit ei: Domine, si tu sustulisti eum, dicito mihi ubi posuisti eum: & ego eum tollam.

16. Dicit ei Iesus: Maria. Conversa illa, dicit ei: Rabbóni (quod dicitur Magister.)

17. Dicit ei Iesus: Noli me tangere, nondum enim ascendi ad Patrem meum: vade autem ad fratres meos, & dic eis: Ascendo ad Patrem meum, & Patrem vestrum, Deum meum, & Deum vestrum.

18. Venit Maria Magdalene annuncians discipulis: Quia vidi Dominum, & hæc dixit mihi. *

* *Marc.* 16. 14. *Luc.* 24. 36. *1. Cor.* 15. 5. † DOM. IN ALBIS.

19. * † Cum ergo sero esset die illo, una sabbatorum, & fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter metum Iudæorum: venit Iesus, & stetit in medio, & dixit eis: Pax vobis.

20. Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus, & latus. Gavisi sunt ergo discipuli, viso Domino.

21. Dixit ergo eis iterum: Pax vobis. Sicut misit me Pater, & ego mitto vos.

22. Hæc cum dixisset, insufflavit: & dixit eis: Accipite Spiritum sanctum:

23. * quorum remiseritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt.

24. † Thomas autem unus ex duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum eis quando venit Iesus.

25. Dixérunt ergo ei alii discipuli: Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis: Nisi videro in manibus eius fixuram clavorum, & mittam digitum meum in locum clavorum, & mittam manum meam in latus eius, non credam.

26. Et post dies octo, iterum erant discipuli eius intus: & Thomas cum eis. Venit Iesus ianuis clausis, & stetit in medio, & dixit: Pax vobis.

27. Deinde dicit Thomæ: Infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum: & noli esse incredulus, sed fidelis.

28. Respondit Thomas, & dixit ei: Dominus meus, & Deus meus.

29. Dixit ei Iesus: Quia vidisti me Tho-

ma, credidisti: beati qui non viderunt, & crediderunt. *

30. * Multa quidem, & alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro hoc.

31. Hæc autem scripta sunt ut credatis, quia Iesus est Christus Filius Dei: & ut credentes, vitam habeatis in nomine eius. *

CAPUT XXI.

Alia Christi apparitio ad mare Tiberiadis: Petrus Iesu cognito mittit se in mare; iterum interrogatus de suo in Christum amore, pascendas Christi oves accipit, ac de futuro vita exitu admonetur.

1. **P**Ostea † manifestavit se iterum Iesus discipulis ad mare Tiberiadis. Manifestavit autem sic:

2. Erant simul Simon Petrus, & Thomas, qui dicitur Didymus, & Nathanaël, qui erat à Cana Galilææ, & filii Zebedæi, & alii ex discipulis eius duo.

3. Dicit eis Simon Petrus: Vado piscari. Dicunt ei: Venimus & nos tecum. Et exierunt, & ascenderunt in navim: & illa nocte nihil predidérunt.

4. Mane autem facto stetit Iesus in litore: non tamen cognoverunt discipuli quia Iesus est.

5. Dixit ergo eis Iesus: Pueri numquid pulmentarium habetis? Respondérunt eis: Non.

6. Dicit eis: Mittite in dexteram navigij rete: & inveniétis. Miserunt ergo: & iam non valébant illud trahere præ multitudine piscium.

7. Dixit ergo discipulus ille, quem diligebat Iesus, Petro: Dominus est. Simon Petrus cum audisset quia Dominus est, tunicam succinxit se (erat enim nudus) & misit se in mare.

8. Alii autem discipuli navigio venerunt: (non enim longè erant à terra, sed quasi cubitis ducentis) trahentes rete piscium.

9. Ut ergo descendérunt in terram, viderunt prunas positas, & piscem superpositum, & panem.

10. Dicit eis Iesus: Afferte de piscibus, quos predidistis nunc.

11. Ascendit Simon Petrus, & traxit rete in terram, plenum magnis piscibus centum quinquaginta tribus. Et cum tantum essent, non est scissum rete.

12. Dicit eis Iesus: Venite, prandete. Et nemo audébat discumbentium interro-

gâ-

gare eum : Tu quis es ? scientes , quia Dominus est.

13. Et venit Iesus , & accipit panem , & dat eis , & piscem similiter.

14. Hoc iam tertio manifestatus est Iesus discipulis suis cum resurrexisset a mortuis.

IN VIG. APOST. PETRI ET PAULI.

15. Cum ergo prandissent , & dicit Simon Petro Iesus : Simon Ioannis diligis me plus his ? Dicit ei : Etiam Domine , tu scis quia amo te. Dicit ei : Pasce agnos meos.

16. Dicit ei iterum : Simon Ioannis , diligis me ? Ait illi : Etiam Domine , tu scis quia amo te. Dicit ei : Pasce agnos meos.

17. Dicit ei tertio : Simon Ioannis , amas me ? Contristatus est Petrus , quia dixit ei tertio , Amas me ? & dixit ei : Domine tu omnia nosti : tu scis quia amo te. Dicit ei : Pasce oves meas.

2. Petr. 14.

18. * Amen , amen dico tibi : cum esses iunior , cingebas te , & ambulabas ubi volebas : cum autem senueris , extendes manus tuas , & alius te cinget , & ducet quod tu non vis.

19. Hoc autem dixit significans quam morte clarificaturus esset Deum. Et cum hoc dixisset , & dicit ei : Sequere me.

20. Conversus Petrus vidit illum discipulum , quem diligebat Iesus , sequentem , * qui & recubuit in cena super petus eius , & dixit : Domine quis est qui tradet te ?

21. Hunc ergo cum vidisset Petrus , dixit Iesu : Domine hic autem quid ?

22. Dicit ei Iesus : Sic eum volo manere donec veniam , quid ad te ? tu me sequere.

23. Exiit ergo sermo iste inter fratres quia discipulus ille non moritur. Et non dixit ei Iesus : Non moritur. sed : Sic eum volo manere donec veniam , quid ad te ?

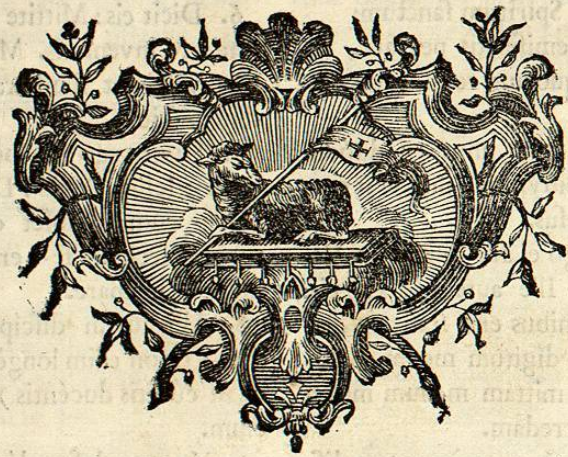
24. Hic est discipulus ille , qui testimonium perhibet de his , & scripsit haec : & scimus , quia verum est testimonium eius.

25. * Sunt autem & alia multa , quae fecit Iesus : quae si scribantur per singula , nec ipsum arbitror mundum capere posse eos , qui scribendi sunt , libros.

SANCTI IOANN. APOST.

Supr. 13. 23.

Supr. 20. 30.

ACTUS

ACTUS APOSTOLORUM.

HUNC LIBRUM Syri Historiam Apostolorum vocant : Sanctus Chrysostomus , Librum dogmatum de Spiritu sancto : Oecumenius , Evangelium Spiritus sancti , quod in eo narrentur quae Spiritus instinctu , Apostoli maxime memoranda gesserunt. Hic cernitur miranda illa Ecclesia Christi infantia , eiusque in omnes Genes propagatio per Apostolos , & praecipue per Apostolorum Principes , Petrum & Paulum , cuius comes individuus & adiutor Lucas medicus Antiochenus , cum in Evangelio audita narrasset , hic visa memorat , eaque quorum ipse non testis modo , sed & minister aliquando fuit. De quo praclare Hieronymus : Actus Apostolorum nudam quidem sonare videntur historiam & nascentis Ecclesiae infantiam texere : sed si noverimus scriptorem eorum Lucam esse medicum , cuius laus est in Evangelio ; animadvertemus pariter omnia verba illius , animae languentis esse medicinam. Continet autem hic liber historiam annorum fere 30. a morte scilicet Christi , & anno Era nostra 33. ad biennium illud quod in libera custodia Roma consumpsit Paulus , quod nos ad annum Era vulgaris 63. extendendum putamus , ut ex notis ad marginem , nec non ex Chronologia nostra , legenti patebit.

CAPUT PRIMUM.

Hoc capite duo permagni momenti continentur ; Ascensio Christi Domini in caelum post quadraginta dies , & Matthiae electio.

IN DIE ASCENS.

Primum & quidem sermone feci de omnibus de Theophile , quae cepit Iesus facere , & docere

2. usque in diem , * quae praecipiens Apostolis per Spiritum sanctum , quos elegit , assumptus est :

3. quibus & praebuit seipsum vivum post passionem suam in multis argumentis , per dies quadraginta apparens eis , & loquens de regno Dei.

4. Et convalescens , * praecipit eis ab Ierosolymis ne discederent , sed expectarent promissionem Patris , quam audistis (inquit) per os meum :

5. * quia Ioannes quidem baptizavit aqua , vos autem baptizabimini Spiritu sancto non post multos dies.

6. Igitur qui convenerant , interrogabant eum , dicentes : Domine si in tempore hoc restitues regnum Israel ?

7. Dixit autem eis : Non est vestrum nosse tempora vel momenta , quae Pater posuit in sua potestate :

8. * sed accipietis virtutem supervenientis Spiritus sancti in vos , & eritis mihi testes in Ierusalem , & in omni Iudaea , & Samaria , & usque ad ultimum terrae.

9. Et cum haec dixisset , videntibus illis , elevatus est : & nubes suscepit eum ab oculis eorum.

10. Cumque intuerentur in caelum eun-

tem illum , ecce duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus albis ,

11. qui & dixerunt : Viri Galilaei quid statis aspicientes in caelum ? hic Iesus , qui assumptus est a vobis in caelum , sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in caelum.

12. Tunc reversi sunt Ierosolymam a monte , qui vocatur Oliveti , qui est iuxta Ierusalem , sabbati habens iter.

13. Et cum introissent in coenaculum , ascenderunt ubi manebant Petrus , & Ioannes , Iacobus , & Andreas , Philippus , & Thomas , Bartholomaeus , & Matthaeus , Iacobus Alphaei , & Simon Zelotes , & Iudas Iacobi.

14. hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus , & Maria matre Iesu , & fratribus eius.

15. In diebus illis exurgens Petrus in medio fratrum dixit (erat autem turba hominum simul , fere centum viginti)

16. Viri fratres , oportet impleri Scripturam , * quam praedixit Spiritus sanctus per os David de Iuda , qui fuit dux eorum , qui comprehendit Iesum :

17. qui connumeratus erat in nobis , & sortitus est sortem ministerii huius.

18. * Et hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis , & suspensus crepuit medius : & diffusa sunt omnia viscera eius.

19. Et notum factum est omnibus habitantibus Ierusalem , ita ut appellaretur ager ille , lingua eorum , Haceldama , hoc est , ager sanguinis.

20. Scriptum est enim in libro Psalmorum : * Fiat commoratio eorum deserta , & non sit qui inhabitet in ea : * & episcopatum eius accipiat alter.

Yyyy 21. Opor-

Pro quo Syrus paraphr. 7. stadia.

SANCTI MATHIAE APOST.

Psal. 40. 10. Ioann. 13. 18.

Math. 27. 7.

Psal. 68. 26. Psal. 103. 8.